

Kommentar

N. V. Skak-Nielsen

Danmarks Statistik

Nørregaard Rasmussen sammenfatter sit oplæg til diskussionen om polit-studiets indretning med at fastslå, at han i det store og hele ikke mener, at det står galt til med uddannelsen. »Her og der kan gennemføres ikke uvæsentlige reformer, men fundamentalt fungerer strukturen«.

Denne konklusion kan jeg tilslutte mig. Ydermere kan jeg støtte de fleste af de af Nørregaard Rasmussen stillede forslag til »ikke uvæsentlige reformer«; det følgende bliver derfor i det væsentlige en uddybning af temaer og ideer som allerede er indeholdt eller i hvert fald antydet i diskussionsoplægget.

I Nørregaard Rasmussens indlæg nævnes det, at årsprøvernes basale idé er »Hvad enhver cand. polit. bør vide«. I praksis synes denne tanke ikke helt at være realiseret. Som censor kan man konstatere, at der ofte er en vis afstand mellem de krav der formelt indeholdes i pensum og de præstationer, som man lader de studerende bestå eksaminerne med. Det spørgsmål man her kan rejse, er om der er behov for at definere et helt præcist basisniveau, som i sværhedsgrad (men måske ikke i relevans) ligger under det nuværende, men som til gengæld skal *kunne*. Den nuværende situation kan let lede de studerende til den tankegang, at siden pensum alligevel ikke kræves lært fuldt ud, hvorfor så overhovedet søge at trænge til bunds i tingene. Ved ikke at stille sådanne krav til de studerende berøver man dem formentlig en væsentlig tilfredsstillelse ved at studere – og et væsentligt element i forberedelsen til et fremtidigt job.

En alternativ – eller supplerende – løsning ville være at gennemføre en stramning af karaktergivning, eller hvad Nørregaard Rasmussen er inde på – og som nok er en mere fremkommelig løsning – at skærpe kravene til at bestå 1. årsprøve. Læsning af store opgaver bekræfter een desværre ofte i den opfattelse, at en del slipper igennem studiet uden at have de fornødne evner for dette.

Et af studiets problemer er som bekendt at der i de første år går ind på mange områder, som egentlig forudsætter hinanden. På det tidspunkt (ved afslutningen af 3. årsprøve), hvor man eventuelt kan have opnået et grundlag for at udnytte fagene i gensidig sammenhæng, ophører al obligatorisk opgaveskrivning. På 2. del er der ganske vist de økonomiske øvelser og den store opgave, men disse udarbejdes oftest indenfor (og hyppigt i samme) specialiserede emner, der ikke stiller krav om problemløsning med udnyttelse af studiets fag i gensidig vekselvirkning. Set fra »aftagernes« side – herunder også Danmarks Statistik – forekommer det betænkeligt, at de studerende ikke efter de første år behøver at beskæftige sig med noget, som er »af denne verden«.

Nørregaard Rasmussen refererer til faget samfundsbeskrivelse som det vigtigste fag i polit-studiet. Dette synspunkt kan jeg kun støtte kraftigt, men samtidig må det understreges at der må værnes om faget og dets indhold

Det centrale i faget bør fortsat være samfundets institutionelle opbygning sammen med en anvendelse af de foreliggende data i praktiske sammenhænge.

Man må modarbejde tendenser til »kun« at gøre faget til et hjælpefag for de teoretiske fag eller til at smugle større dele teoretisk økonomi ind i faget.

I virkeligheden burde man alvorligt overveje, om tidspunktet ikke er inde til at styrke fagområdet ved at indføre et nyt obligatorisk fag »videregående samfundsbeskrivelse« på 2. del. Formålet skulle være at anvende de teoretiske færdigheder fra årsprøverne på praktiske problemstillinger – igen i form af skriftlige arbejder.

De skriftlige arbejder kunne både give lejlighed til anvendelse af de traditionelle, men vigtige enkle analytiske metoder, og til anvendelse af edb-orienterede metoder. På edb-området findes allerede datamateriale fra Danmarks Statistik – og mere vil komme – i tilgængelig form på universitetets regnecenter, Recku. Faget kunne også give anledning til at give eleverne praktisk erfaring i kritisk – og måske også konstruktiv – anvendelse af foreliggende statistiske kilder, en færdighed som så godt som alle kandidater får brug for, når de efter eksamen får et job, men som de, således som studiet nu er indrettet, ikke nødvendigvis vil have tilegnet sig i studietiden. Mange studerende opnår disse praktiske færdigheder i studietiden som følge af, at de af økonomiske grunde er nødt til at have job. Det er ofte på længere sigt en fordel for de studerende, for hvem henvisning til erhvervspraksis kan være et aktiv når de skal have job efter endt eksamen. Og det er også godt for de institutioner, der som Danmarks Statistik i betydeligt omfang beskæftiger studenter ved studierelevant arbejde. Men eftersom det dog kun er en del af de studerende, der har anledning til og mulighed for at få et erhvervsjob i studietiden, der kan lære dem bl.a. de praktiske færdigheder, som enhver polit bør besidde, er der utvivlsomt behov for en tilpasning af studiet på dette punkt.

Som indledningsvis anført er jeg enig i, at studiet i det store og hele fungerer godt. Hvad vi beklager er, at der ikke produceres flere dygtige cand. poli'ter end tilfældet er. Faktisk har vi gennem de sidste fem år ikke kunnet rekruttere alle de cand. poli'ter som vi kunne have brugt. Der er derfor sket en betydelig ændring i vores rekrutteringsstruktur. Medens akademikerne med mere end 5 års anciennitet som alt overvejende hovedregel er økonomer er kun 22 af de 65 akademikere, der ved begyndelsen af 1982 var ansat her og som havde mindre end 5 års anciennitet cand. poli'ter. Af de resterende 43 ikke-poli'ter er de 34 sociologer, hvis uddannelsesbaggrund gør dem mere egnede til at bestride nogle af de funktioner der skal udføres her end f.eks. politstudiet. Men vi har også en række opgaver til hvis løsning kandidater med en økonomisk uddannelse er nødvendig eller i hvert fald meget ønskelig. Vi vil derfor utvivlsomt også i de kommende år aftage betydelige kontingenter af dygtige cand. poli'ter.

Må jeg til slut tilføje, at vi i Danmarks Statistik altid har været glade for en nær kontakt til de højere læreanstalter, herunder ikke mindst politstudiet. Jeg har ovenfor omtalt beskæftigelsen af studenter i institutionen, men også kontakten gennem censorvirksomheden og da ikke mindst deltidslærerkorpset, hvoraf en del er beskæftiget her, finder jeg er af stor betydning for institutionen. Jeg tror også universiteter vil drage fordel af at bevare kontakten med de miljøer, der skal beskæftige størstedelen af deres kandidatproduktion.